

Profilová část maturitní zkoušky

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Kritéria hodnocení pro jarní a podzimní zkušební období 2026-2027

Ústní zkouška

- Pro ústní zkoušku z českého jazyka a literatury ředitel školy určil v souladu s rámcovým a školním vzdělávacím programem maturitní seznam **83 literárních děl**. Zároveň stanovil kritéria pro sestavení vlastního seznamu literárních děl žákem, který je platný i pro opravnou a náhradní zkoušku.
- Bezprostředně před zahájením přípravy k ústní zkoušce si žák vylosuje číslo pracovního listu.
- Příprava k ústní zkoušce trvá 20 minut.
- Ústní zkouška trvá nejdéle 15 minut.
- V jednom dni nelze losovat dvakrát pracovní list ke stejnému literárnímu dílu.
- Ústní zkouška se uskutečňuje formou řízeného rozhovoru s využitím pracovního listu obsahujícího úryvek nebo úryvky z konkrétního literárního díla a Obecné struktury ústní zkoušky z českého jazyka a literatury.
- Pro žáky jsou zajištěny pracovní listy k dílům z jejich vlastních seznamů literárních děl.
- Zkoušející a přísedící při zkoušení využívají k hodnocení tiskopis **Záznam o hodnocení ústní zkoušky z českého jazyka literatury a Protokol o výsledcích ústních zkoušek žáka (český jazyk)**.
- Bodové hodnocení z protokolu o výsledcích ústních zkoušek žáka je následně převedeno na výslednou známku – dle následující tabulky (viz níže).
- Žáci s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky mají podle závažnosti svého znevýhodnění právo na navýšení časového limitu, atd. (viz Formulář doporučení k uzpůsobení podmínek pro konání MZ – Specifické poruchy učení a ostatní).

Předmětem ústní části maturitní zkoušky jsou praktické komunikační dovednosti a přiměřená analýza a interpretace uměleckého a neuměleckého textu, a to s využitím znalostí, vědomostí a dovedností získaných v průběhu studia ve SPŠ.

Pro ústní zkoušku z českého jazyka a literatury žák ve stanoveném termínu předkládá vlastní seznam 20 literárních děl, která si vybere ze školního seznamu literárních děl na základě následujících kritérií:

Celkový počet literárních děl	20
Světová a česká literatura do konce 18. století	2
Světová a česká literatura 19. století	3
Světová literatura 20. a 21. století	4
Česká literatura 20. a 21. století	5

Minimálně dvěma literárními díly musí být v osobním seznamu žáka zastoupena poezie, próza a drama.

Seznam žáka může obsahovat maximálně dvě díla od jednoho autora.

Žák odevzdá seznam řediteli školy nebo jím pověřené osobě do 31. března, v němž se maturitní zkouška koná, pro jarní zkušební období a do 30. června roku, v němž se maturitní zkouška koná, pro podzimní zkušební období.

Neodevzdá-li žák do určeného data seznam literárních děl, losuje si u zkoušky pracovní list z pracovních listů ke všem dílům maturitního seznamu literárních děl pro daný obor vzdělávání.

Žák je s jeho obsahem seznamován již v průběhu celého studia na SPŠ, seznam četby platný pro daný školní rok je dostupný na webových stránkách školy od září školního roku, v němž bude žák maturovat.

V průběhu zkoušky není žákovi dovoleno používat žádné pracovní pomůcky vyjma pracovního listu, obecné struktury ústní zkoušky a psacích potřeb.

Pracovní list dostává žák až bezprostředně před zahájením přípravy k ústní zkoušce, tedy po vylosování čísla zadání, tj. pracovního listu.

K pracovnímu listu žák obdrží Obecnou strukturu ústní zkoušky z českého jazyka a literatury.

S obecnou strukturou ústní zkoušky je žák seznamován během celého studia na SPŠ, nejpozději však od září daného školního roku, v němž žák ústní zkoušku skládá.

Kritéria hodnocení

Žák při ústní zkoušce prokáže osvojení vědomostí a dovedností při analýze uměleckého textu **na základě vlastní četby** a analýze neuměleckého textu. V průběhu celé zkoušky je hodnocena jeho výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury.

Analýza uměleckého textu a analýza neuměleckého textu se týká jednotlivých dílčích částí a oblastí hodnocení, které jsou dány obecnou strukturou ústní zkoušky, a žákovi jsou přidělovány body k jednotlivým dílčím kritériím na bodové škále 0 -1 -2 – 3 – 4.

1.kritérium = Analýza uměleckého textu:

- 1.1. oblast hodnocení: literární druh, žánr; téma, motiv; časoprostor, kompozice
- 1.2. oblast hodnocení: vypravěč/lyrický subjekt; postavy; promluvy; verš
- 1.3. oblast hodnocení: jazykové prostředky; tropy a figury

2. kritérium = Literárněhistorický kontext

- 2.1. oblast hodnocení: souvislosti literárního a historického vývoje, tj. obecně kulturní kontext
- 2.2. oblast hodnocení: kontext autorovy tvorby

3. kritérium = Analýza neuměleckého textu

- 3.1 oblast hodnocení: porozumění textu, souvislost mezi výňatky; charakter komunikační situace, hlavní myšlenka, podstatné/nepodstatné informace, možné interpretace textu; komunikační situace
- 3.2. oblast hodnocení: funkční styl. Slohový postup, slohový útvar, jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku

4. kritérium hodnocení = Výpověď v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury.

Pro celkové hodnocení ústní zkoušky platí 2 vnitřní podmínky hodnocení:

- 1. Za analýzu uměleckého textu (1. kritérium) a literárněhistorický kontext (2. kritérium) musí žák dohromady získat alespoň 4 body. Pokud získá méně než 4 body, je za ústní zkoušku celkově hodnocen 0 body.
- 2. Za kritérium Analýza uměleckého textu musí žák získat alespoň 3 body. Pokud získá méně než 3 body, je za ústní zkoušku celkově hodnocen 0 body.

Zkoušející i přísedící zaznamenávají v průběhu ústní zkoušky dílčí body k jednotlivým kritériím do Záznamu o hodnocení ústní zkoušky z českého jazyka literatury.

Okamžitě po ukončení zkoušení žáka zaznamená zkoušející/přísedící výsledné bodové ohodnocení žáka do Protokolu o výsledcích ústní zkoušky žáka z českého jazyka a literatury.

Maximální dosažitelný počet bodů za celou ústní zkoušku je tedy 28, minimální počet bodů je 13, a to za splnění obou vnitřních podmínek – viz výše.

Body za jednotlivá kritéria se sčítají a jsou přepočítány na známky dle uvedené stupnice:

Hodnoticí tabulka ústní zkoušky z českého jazyka a literatury	
Počet bodů	známka
28 - 26	1 (výborný)
25 - 22	2 (chvalitebný)
21 - 18	3 (dobrý)
17 - 13	4 (dostatečný)
12 a méně	5 (nedostatečný)

září 2026

Ing. Jakub Koželuh v. r.

ředitel školy